

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému: „Politika EÚ v oblasti viacjazyčnosti“ (doplňujúce stanovisko)

(2011/C 48/18)

Samostatná spravodajkyňa: **pani LE NOUAIL MARLIÈRE**

Európsky hospodársky a sociálny výbor sa 19. júla 2009 rozhodol podľa článku 29 písm. a) vykonávacích predpisov vnútorného poriadku vypracovať doplňujúce stanovisko na tému:

„Politika EÚ v oblasti viacjazyčnosti“.

Odborná sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 9. júla 2010.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 465. plenárnom zasadnutí 15. a 16. septembra 2010 (schôdza z 15. septembra 2010) prijal 145 hlasmi za, pričom 2 členovia hlasovali proti a 5 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Úvod

1.1 V posledných rokoch vypracoval Európsky hospodársky a sociálny výbor dve stanoviská na žiadosť európskych inštitúcií o európskej stratégii v oblasti viacjazyčnosti:

1) prvé s názvom „Nová rámcová stratégia pre viacjazyčnosť“ sa venovalo vypracovaniu novej stratégie, ktorú predstavila Európska komisia v roku 2005 ⁽¹⁾;

2) druhé sa týkalo žiadosti člena Komisie L. Orbána o vypracovanie prieskumného stanoviska zo 4. februára 2008 v súvislosti s oznámením na tému „Viacjazyčnosť: devíza pre Európu a spoločný záväzok“ ⁽²⁾.

1.2 Politika v oblasti viacjazyčnosti je súčasťou politických priorít EHSV a programu predsedníctva na obdobie 2008 – 2010, keďže prispieva k zvýšeniu konkurencieschopnosti ekonomiky, k plneniu cieľov Lisabonskej stratégie a k posilňovaniu európskej integrácie prostredníctvom dialógu medzi kultúrami („jednota v rozmanitosti“).

1.3 Politika v oblasti viacjazyčnosti definovaná v roku 2006 prechádza fázou rozvoja a realizácie. Doplňujúce stanovisko sa zameriava na sledovanie pokroku v oblasti opatrení, ktoré prijala Komisia, a najmä GR EAC, ako aj na doplnenie a aktualizáciu odporúčaní EHSV, najmä odporúčaní o celoživotnom vzdelávaní, vzdelávaní dospelých, zamestnanosti a udržateľných hospodárskych, kultúrnych a sociálnych vplyvoch.

⁽¹⁾ KOM(2005) 596 z 22. novembra 2005. Ú. v. EÚ C 324, 30.12.2006, s. 68.

⁽²⁾ KOM(2008) 566 z 18. septembra 2008. Ú. v. EÚ C 77, 31.3.2009, s. 109.

2. Súčasný stav viacjazyčnosti v Európe

2.1 Rada (pre vzdelávanie, mládež a kultúru) na zasadnutí 21. novembra 2008 prijala závery o presadzovaní kultúrnej rozmanitosti a medzikultúrneho dialógu vo vonkajších vzťahoch Únie a jej členských štátov ako aj uznesenie o európskej stratégii pre viacjazyčnosť ⁽³⁾.

2.2 Komisia a Rada prijali viacero návrhov Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:

- podpora rozmanitosti využitia a ponuky vzdelávania,
- podpora prepojenia kultúr a jazykov migrantov,
- šírenie európskych jazykov v kultúrnych vzťahoch s tretími krajinami,
- podpora celoživotného vzdelávania a diverzity v ekonomickej oblasti a v podnikoch,
- podpora prekladateľstva a tlmočenia.

2.3 Komisia vytvorila dve konzultačné platformy: jednu na podnet združení a mimovládnych organizácií aktívnych v oblasti vzdelávania a kultúry, druhú venovanú ekonomickým záujmom, ktorej členmi sú sociálni partneri a univerzity ⁽⁴⁾, ako aj EHSV, ktorý má štatút pozorovateľa.

⁽³⁾ Uznesenie 2008/C320/01.

⁽⁴⁾ „Platforma podnikov pre viacjazyčnosť“.

2.4 Odbory sa od roku 2006 zúčastňujú na viacerých iniciatívach, pričom niektoré z nich aj organizovali: konferencie o používaní pracovných jazykov, rozsudky potvrdzujúce právo pracovať vo vlastnom jazyku a rozsudky proti diskriminácii, spolupráca vo frankofónnej oblasti (spustenie frankofónneho elektronického portálu s pracovníkmi leteckého odvetvia z Quebecu).

2.5 Komisia využila viaceré odpovede miestnych odborových (8) a profesijných organizácií v rámci verejných konzultácií, ale do roku 2009 nevykonala primerané konzultácie s Európskou konfederáciou odborových zväzov (CES/ETUC).

2.6 EHSV sa zúčastnil na Európskom zasadnutí na tému viacjazyčnosti v Berlíne, ktoré v júni 2009 usporiadalo Európske stredisko pre viacjazyčnosť združujúce podniky a univerzity. Na zasadnutí sa zúčastnili aj HSR a sektoroví sociálni partneri.

2.7 Na národnej úrovni môžeme spomenúť výročnú správu o používaní francúzskeho jazyka, ktorú parlamentu predložilo francúzske ministerstvo kultúry a komunikácie v rámci zákona 94-665 ⁽⁵⁾, v ktorom plánuje zmapovať situáciu francúzskeho jazyka na národnej úrovni a používanie francúzštiny v medzinárodných organizáciách. Správa z roku 2009 mapuje situáciu francúzštiny v inštitúciách EÚ a v medzinárodných organizáciách so sídlom v Afrike. Venuje sa tiež používaniu francúzštiny a viacjazyčnosti vo verejných službách, pracovnému prostrediu a jazykovým stratégiám podnikov, spoločenskému životu, vedeckej obci, ako aj negramotnosti, integrácii migrantov a odbornému vzdelávaniu pracovníkov v rozličných verejných a súkromných sektoroch.

2.8 HSR čoskoro spustí projekt financovania hodnotiacej štúdie a pri tejto príležitosti vytvorí pracovnú skupinu („task force“) na tému „jazyky a pracovné podmienky“, ktorá sa zameria na viaceré aspekty používania jazyka v práci:

— spojenie vedeckých pracovníkov, profesorov a pedagógov pre dospelých, ale aj tlmočníkov, prekladateľov a vedcov pri presadzovaní ich konkrétnych požiadaviek a všeobecného záujmu,

— obhajovanie používania štátneho jazyka v práci a proporčné a nediskriminujúce rešpektovanie kritérií znalosti cudzích jazykov v práci,

— preskúmanie ekonomickej výhody štátov, ktorých jazyk sa najviac používa na nadnárodnej úrovni,

— posilnenie práv subjektov ako sú výbory európskych podnikov, ktoré majú len približne dvadsať hodín ročne na jazykové vzdelávanie,

— privilegovanie hľadiska bezpečnosti pre pracovníkov a užívateľov, pokiaľ ide o dostupné prostriedky a požiadavky zamestnávateľov v oblasti uznávania kvalifikácií, jazykových znalostí a príslušné mzdy.

2.9 Komisia (GR EAC) vyhlásila uzavretú verejnú súťaž pre účastníkov konzultačných platforiem, ktoré zriadila s cieľom:

— podporovať projekty služieb pre podniky,

— určiť potrebné formy vzdelávania na zlepšenie jazykového vybavenia, rozvoj osvedčených postupov a predkladanie konkrétnych návrhov,

— rozvíjať projekty, ktoré umožňujú lepšiu integráciu „znevýhodnených“ skupín, ako sú „migranti, ktorí predčasne ukončili školskú dochádzku a seniori“,

— šíriť vyučovacie metódy, metódy založené na nových technológiách,

— a vo všeobecnosti konkretizovať opatrenia prijaté v stratégii a v odporúčaniach Rady.

2.10 Možno vyjadriť poľutovanie nad tým, že všetky pracovné dokumenty konzultačných platforiem a vyhlásenie verejnej súťaže o podpore viacjazyčnosti sú uverejnené len v jednom jazyku. **Odporúčanie č. 1 pre Komisiu: Komisia by mala ísť príkladom a konať efektívne v súlade so stratégiou obhajoby a podpory viacjazyčnosti čo najväčšieho počtu občanov, dodržiavať základné práva účastníkov konzultačných platforiem, ktoré zriadila a ktoré sú zložené zo zástupcov organizácií občianskej spoločnosti a/alebo sociálnych partnerov. Mala by im preto umožniť vyjadrovať sa ústne a o dokumentoch napísaných v ich jazyku alebo v jednom z jazykov EÚ ⁽⁶⁾, pričom by sa mali využívať aspoň tri alebo štyri pivotné jazyky vrátane prinajmenšom jedného jazyka členského štátu, ktorý sa stal členom v roku 2004 a 2007.**

⁽⁵⁾ Zákon zo 4.8.1994 o používaní francúzskeho jazyka.

⁽⁶⁾ V článku 22 Charty základných práv Európskej únie sa uvádza „Únia rešpektuje kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť“.

2.11 Komisia v roku 2010 uverejnila aj príručku k „Programu pre celoživotné vzdelávanie a odbornú prípravu“⁽⁷⁾, ktorého cieľ č. 7 sa zameriava na podporu vyučovania jazykov a jazykovej rozmanitosti. Tento program zahŕňa štyri sektorové programy: COMENIUS pre vzdelávanie na školách; ERASMUS pre vyššie vzdelávanie; LEONARDO DA VINCI pre odborné vzdelávanie a GRUNDTVIG pre vzdelávanie dospelých s rozličnými prierezovými dimenziami, ktorých „kľúčová aktivita“ č. 2 sa týka jazykov. Okrem členských štátov EÚ je program otvorený aj pre EHP, Turecko, zámorské krajiny a územia, Chorvátsku republiku a Bývalú juhoslovanskú republiku Macedónsko v rámci obdobia prípravných opatrení a pre partnerov z tretích krajín, ktorých sa týka európska susedská politika, alebo ktoré „predstavujú osobitnú prioritu v kontexte rozvoja strategickej politiky dialógu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy alebo viacjazyčnosti“. Výbor pripisuje mimoriadny význam integrovanému európskemu referenčnému rámcu, ktorý zabezpečuje kvalitné celoživotné vzdelávanie, a vyzýva organizácie občianskej spoločnosti, aby sa oboznámili s prvou časťou dostupnej príručky. So záujmom očakáva druhú časť, aby sa oboznámil s tým, aká proporčná časť a sumy budú venované viacjazyčnosti. **Odporúčanie č. 2:** Výbor opäť upozorňuje Komisiu, že napriek určitým zlepšeniam oproti predchádzajúcim programom by globálna vízia prispela k ľahšiemu pochopeniu príručky o prístupe k programom a postupom, ktoré sú naďalej zložité a takmer vôbec nepodporujú účasť najmenej pripravených organizácií na administratívnu prípravu, ktoré môžu nezávisle od ich veľkosti alebo administratívnej kapacity byť predmetom záujmu prijímateľov, pokiaľ ide o ich skúsenosti alebo inovácie. Niektoré verejné vzdelávacie zariadenia uvádzajú tiež ťažkosti pri postupoch alebo organizácii, ktoré nie sú prispôbené na nedostatok administratívnych prostriedkov, ako aj nedostatok pridelených finančných prostriedkov z programov pre vzdelávanie mladých tlmočníkov (mobilita, začlenenie) alebo ich školiteľov.

2.12 Výročná správa Dvoru audítorov o plnení rozpočtu na rok 2008⁽⁸⁾ uvádza, že z európskych fondov pre vzdelávanie, kultúru, vrátane viacjazyčnosti, bolo pridelených 1060 miliónov EUR v rámci centralizovaného riadenia (európska agentúra) a decentralizovaného riadenia (národné agentúry), boli vykonané priame a druhostupňové kontroly z dôvodu veľkého počtu priamych prijímateľov, neuvádza sa však podrobne časť, ktorá bola venovaná viacjazyčnosti. Je preto zložité, priam nemožné, poznať príslušné európske a národné časti a finančné vklady vo všeobecnosti, ktoré boli venované jednotlivým prvkom európskej stratégie pre viacjazyčnosť. **Z tohto dôvodu nemôže byť stratégia vyhodnotená ex ante ani a posteriori a tento problém by sa mala Komisia v súčasnosti usilovať vyriešiť. Odporúčanie č. 3:** zostaviť jasný prehľad o situácii s uvedením konkrétnych informácií o rozpočtových a vykonaných krokoch v oblasti viacjazyčnosti, ktoré poskytujú európske a národné orgány.

(7) http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_fr.htm – „Le programme pour l'éducation et la formation tout au long de la vie.“

(8) Ú. v. EÚ C 269, 10.11.2009.

3. Politika a viacjazyčnosť v EHSV

3.1 EHSV a VR majú v rámci spoločných služieb vlastné oddelenie prekladov (pričom externalizácia doteraz dosahovala približne 4 až 6 %) a v oblasti tlmočenia využívajú medziinštitucionálne služby Komisie (SCIC), ktoré majú približne 49 až 52 % externých tlmočníkov, nie zamestnancov, aby dokázali reagovať na sezónne výkyvy a zohľadňovať potreby každej inštitúcie.

3.2 EHSV aj VR individuálne podpísali Dohodu o úrovni poskytovaných služieb (Service Level Agreement – SLA), v ktorej sú presne stanovené podmienky poskytovania služieb tlmočníkov z Generálneho riaditeľstva pre tlmočenie (SCIC), kritériá fakturácie týchto služieb, ako aj povinnosti oboch strán. Pracovné podmienky a odmeňovanie nezávislých tlmočníkov upravuje medziinštitucionálny dohovor, ktorý uzavreli príslušné európske inštitúcie s Medzinárodným združením konferenčných tlmočníkov (IACI).

3.3 Spoločné služby dvoch výborov začali uplatňovať režim *pivotných jazykov*⁽⁹⁾ po rozšíreniach v roku 2004 a 2007, aby dokázali pokryť nové jazykové potreby vyplývajúce z 11 nových úradných jazykov (462 možných kombinácií). Okrem toho generálni tajomníci oboch výborov 25. mája 2010 schválili *kódex postupov pri prekladoch*, ktorý umožňuje vzhľadom na osobitnú povahu dokumentov pripravených jednotlivými zhrmazdeniami a oddeleniami stanovovať priority a termíny prekladov dokumentov.

3.4 Jazykové oddelenia, ktoré si želajú intenzívnejšiu spoluprácu v jazykovej oblasti s členmi, pripravili informačný materiál pre členov a spravodajcov. Tento materiál sa zmieňuje predovšetkým o existencii personalizovanej jazykovej služby, ktorá pomáha spravodajcom pri príprave pôvodnej verzie dokumentov, najmä ak dokumenty nie sú písané v materinskom jazyku spravodajcov. Táto služba, ako aj možnosť opätovného prečítania dokumentov pred odovzdaním prekladateľským oddeleniam umožňuje zlepšiť kvalitu dokumentov a tým aj pracovné podmienky prekladateľov, ako aj stanovovať kratšie termíny.

(9) 2009-106 z 23. 11. 2009.

3.5 Táto lepšia spolupráca v záujme lepšej služby a lepších podmienok pre spravodajcov, členov a prekladateľov by mala zo strednodobého hľadiska **zahŕňať členov do kontaktnej skupiny, ktorá združuje členov alebo ich zástupcov, okrem už existujúcich kontaktov medzi prekladateľskými oddeleniami, oddeleniami administratívy a generálnymi sekretariátmi s cieľom prístupit' ku globálnej, potrebnej, transparentnej a dlhodobejšej reflexii o vlastnej jazykovej politike výborov, ktorá by mala zahŕňať kvalitatívne a kvantitatívne aspekty (odporúčanie č. 4).**

4. Konkrétne pripomienky

4.1 Konzultácia s IACI (Medzinárodné združenie konferenčných tlmočníkov) a odborovým zväzom európskych úradníkov dokazuje, že okrem obhajovania profesionálnych záujmov zamestnancov alebo externých pracovníkov pri problémoch s počtom personálu a pracovnou dobou, ako aj s materiálnymi podmienkami (pracovný priestor a kabínky) plnia uvedené organizácie v tejto profesii aj regulačnú funkciu. Tlmočníci a prekladatelia majú na základe dohôd uzatvorených s európskymi inštitúciami rovnaké práva ako úradníci na rovnakých postoch, pričom externí pracovníci majú tieto práva len počas odpracovaných dní na jednotlivých misiách, čo *de facto* znamená rozdielne zaobchádzanie. Avšak, dohody stanovujú aj normy kvality poskytovaných služieb a tlmočníci, ktorí sú členmi IACI, vedú zvyčajne rokovania ako jeden tím, keď sú tlmočníci, ktorých povolávajú inštitúcie na misie členmi združenia. Doposiaľ zohrávali európske inštitúcie zo svojej pozície hlavných riadiacich orgánov pozitívnu a doplňujúcu úlohu k IACI v oblasti sociálnych a profesionálnych noriem tohto povolania.

4.2 Vzhľadom na rozmanitosť dopytu sa ukazuje, že niektorí klienti majú tendenciu byť menej dôrazní, pokiaľ ide o akreditáciu a kvalitu, a akceptujú aj poskytovanie „zariadených kabínok“, kedy dodávateľ prenajíma materiál (kabínky a technické vybavenie) a zároveň tlmočnicke služby v rámci jednej faktúry. Vyplyvajú z toho tieto dve skutočnosti:

- Na jednej strane dochádza k nelegálnemu prenajímaniu personálu a nelegálnemu účtovaniu provízie (spoločnosť nie je uznaná ako náborová agentúra a nemá právo účtovať si provízie zo mzdy či už na základe európskeho práva alebo medzinárodných dohovorov).
- Na druhej strane nie je dostatočne kontrolovaná kvalita poskytovaných služieb, ktoré sú prezentované ako služby na „európskej“ úrovni, pričom sa vytvára mylný dojem, že sa využívajú služby kvalifikovaných tlmočníkov európskych inštitúcií.

4.3 IACI už v súvislosti s inštitúciami upozornilo Generálne riaditeľstvo pre tlmočenie na niektoré verejné súťaže, ktoré občas vyhlasujú generálne riaditeľstvá Komisie s cieľom zabezpečiť konferenčné služby, a najmä na skutočnosť, že tieto služby niekedy zahŕňajú tlmočnicke služby, ktoré nie sú v súlade

s ustanoveniami dohovoru. Generálne riaditeľstvo pre tlmočenie túto otázku prekonzultovalo s právnym oddelením a informovalo o nej ostatné generálne riaditeľstvá Komisie.

4.4 Povolanie tlmočníkov nie je upravené predpismi. IACI v tejto súvislosti upozorňuje, že vzhľadom na rozmanitosť dopytu (podniky, sociálny sektor atď.) sa javí potrebné **začať s reflexiou o podpore tejto profesie a stanoviť jasné kritériá na používanie titulu tlmočníka (vysokoškolský diplom, profesionálne kritériá a skúsenosti atď.), aby sa zabránilo negatívnym dôsledkom pre celú tlmočnicu obec a užívatelia a klienti boli chránení pred nekalou praxou (vysoké ceny za poskytnutie služieb, ktoré boli nekvalitnejšie ako pôvodne prisľúbené). Komisia by mohla v tomto zmysle začať vykonávať európske konzultácie so sociálnymi partnermi (odporúčanie č. 5).** Okrem toho sa inštitucionálni partneri a externí tlmočníci ako aj prekladatelia zhodujú na potrebe podporovať pozitívny a prítiažlivý imidž týchto dvoch povolání, aby sa uspokojili potreby obsadenia počtu miest zo strednodobého a dlhodobého hľadiska.

4.5 Európsky parlament má vlastné oddelenia pre obe oblasti a kódex postupov⁽¹⁰⁾, pričom využíva aj externých pracovníkov, pri prekladoch v roku 2010 toto číslo predstavovalo 40 % s nákladmi 22 miliónov EUR.

4.6 V súvislosti s jazykovým režimom inštitúcií vydal Európsky dvor audítorov dve osobitné správy⁽¹¹⁾ o výdavkoch za tlmočenie (RS 5/2005) a preklady (RS 9/2006) EP, Komisie a Rady.

5. Pravidlá používania jazykov v orgánoch Únie a kultúrna rozmanitosť v kontexte Lisabonskej zmluvy

5.1 Lisabonská zmluva okrem počtu jazykov a jazykového rámca pre poskytovanie návrhov legislatívnych aktov národným parlamentom (Protokol č. 1 článok 4) podstatne neupravila jazykový režim EÚ, avšak potvrdila cieľ rešpektovať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť Európy⁽¹²⁾.

5.2 Pravidlá používania jazykov orgánmi Únie určuje jednomyseľne Rada prostredníctvom nariadení, čím nie sú dotknuté ustanovenia uvedené v štatúte Súdneho dvora Európskej únie (článok 342 ZFEÚ, pôvodný článok 290 ZES). Pravidlá používania jazykov uplatňované na Súdnom dvore Európskej únie tiež ustanovuje nariadením Rada, ktorá sa uznáva jednomyseľne (Protokol č. 3 článok 64). V článku 3 ZEÚ (pôvodný článok 2 ZEÚ) sa medziiným uvádza, že Únia „rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečuje zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva“.

⁽¹⁰⁾ PE 413.599/BUR z 18.11.2008.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 291, 23.11.2005 a Ú. v. ES C 284, 21.11.2006.

⁽¹²⁾ Pozri tiež: PE 431.591.0 „Etude sur les politiques structurelles et de cohésion après le Traité de Lisbonne“, 15.2.2010.

5.3 Článok 55 ZEÚ (pôvodný článok ZEÚ) stanovuje jazyky, v ktorých je vyhotovená a do ktorých je preložená táto zmluva. Vo vyhlásení č. 16 k článku 55 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza: „Konferencia sa domnieva, že možnosť prekladať zmluvy do jazykov uvedených v článku 55 ods. 2 ⁽¹³⁾ prispieva k naplneniu cieľa uvedeného v článku 3 ods. 3 štvrtom pododseku, ktorým je rešpektovanie bohatej kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Únie. V tejto súvislosti konferencia potvrdzuje oddanosť Únie kultúrnej rozmanitosti Európy a osobitnú pozornosť, ktorú bude aj naďalej venovať týmto a iným jazykom.“

5.4 V zmysle ustanovení kapitoly Nediskriminácia a občianstvo Únie (druhá časť ZFEÚ) majú občania Únie právo obrátiť sa s petíciou na inštitúcie a poradné orgány Únie v ktoromkoľvek jazyku zmlúv a dostať odpoveď v tom istom jazyku (článok 20 ZFEÚ, pôvodný článok ZES).

5.5 V zmysle hlavy XII Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport „Únia prispieva k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a, ak je to potrebné, podporovaním a doplňovaním činnosti členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah výučby a organizácie vzdelávacích systémov a za ich kultúrnu a jazykovú rozmanitosť...“ (článok 165 ZFEÚ, pôvodný článok 149 ZES).

5.6 V súvislosti so spoločnou obchodnou politikou sa v článku 207 ZFEÚ (pôvodný článok 133 ZES) ods. 4 uvádza: „Rada sa uznáva jednomyselne aj pri rokovaní a uzavieraní dohôd: a) v oblasti obchodu s kultúrными a audiovizuálnymi službami, ak hrozí, že týmito dohodami bude dotknutá kultúrna a jazyková rozmanitosť Únie, ...“.

5.7 V Charte základných práv sa jazyk uvádza ako jeden zo zakázaných dôvodov diskriminácie: „Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie“ (článok 21). V článku 22 pripomína, že „Únia rešpektuje kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť“.

5.8 EHSV by preto mal tiež uprednostňovať obsah pred formou a pred každou zmenou svojej internetovej stránky by sa mal ubezpečiť, že všetky stránky a dokumenty sú preložené do všetkých úradných jazykov EÚ a sú aj dostupné. Rozpočtové výdavky potrebné na zmeny týkajúce sa prezentácie internetovej stránky by sa mohli pokryť aj z prostriedkov určených pre prekladateľské služby, ktorých prvoradým poslaním je tiež komunikácia (odporúčanie 6).

V Bruseli 15. septembra 2010

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Mario SEPI

⁽¹³⁾ T. j. „do akéhokoľvek iného jazyka určeného členským štátom, ak je tento jazyk v súlade s ústavným poriadkom tohto členského štátu úradným jazykom na celom jeho území alebo na jeho časti...“.